

Resultat från inventeringen av kungsörn i Sverige 2025

Jessica Åsbrink & Peter Hellström

RESULTAT FRÅN INVENTERINGEN AV KUNGSÖRN I SVERIGE 2025

Rapport från Naturhistoriska Riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseets småskriftserie
ISSN: 0585-3249

1

Författare: Jessica Åsbrink, Peter Hellström

Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm

Omslagsbild: Enda observerade kullen med tre ungar i Sverige 2025. Fotograf: Alexander Winiger, Länsstyrelsen Norrbotten

Utgivare: Naturhistoriska riksmuseet

Utgivningsort: Naturhistoriska riksmuseet, Stockholm

Utgivningsdatum: 2026-05-07

Version 1.0

ISSN: 0585-3249

© Naturhistoriska riksmuseet, Stockholm

Naturhistoriska riksmuseet

Box 50007

104 05 Stockholm

www.nrm.se

Rapporten kan laddas ned som pdf-dokument från Naturhistoriska riksmuseets webbplats

Rapporten bör citeras:

Åsbrink, J. & Hellström, P. 2026. Resultat från inventeringen av kungsörn i Sverige 2025. Rapport från Naturhistoriska riksmuseet, Naturhistoriska riksmuseets småskriftserie 2026:1

Innehåll

Innehåll	3
Sammanfattning	4
Inledning	5
Mål för kungsörn	5
Metodik	5
Inventeringens utförande	6
Registrering i Rovbase	6
Redovisning av revir som delas över läns- eller landsgränser	6
Resultat & diskussion	7
Utbredning och förekomst av kungsörn i Sverige	7
Redovisning av inventeringen 2025	7
Ljudboxar	8
Besatta revir under den senaste femårsperioden	10
Ungproduktion 2025	10
Registrerade döda kungsörnar 2025	11
Långsiktiga nationella och regionala trender	14

Sammanfattning

2025 inventerades totalt 869 revir av kungsörn i Sverige. 612 (70 %) revir redovisades som besatta, och i 316 revir registrerades häckning. Av dessa häckningar lyckades 280,5 (oavsett unge/ungars ålder) och 33 häckningar misslyckades. Under året har totalt 347,5 ungar observerats.

För första gången konstaterades över 600 besatta revir. Även antalet lyckade häckningar är det högsta observerade, 280,5 (oavsett ålder på ungar vid inventeringstillfället). Ett besatt revir konstaterades i Södermanland, det första i modern tid. Därmed är revir av kungsörn kända i 18 av 21 län i Sverige. Ett av huvudresultaten från 2025 var mycket god häckningsframgång i nordligaste Sverige. Från Norrbotten rapporterades 74 lyckade häckningar, vilket är en hög siffra som nästan är på samma nivå som tidigare toppnotering för länet (80 lyckade häckningar 2011).

Inledning

Kungsörn inventeras årligen enligt fastställd metodik inom ramen för Naturvårdsverkets inventering av stora rovdjur i Sverige <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/jakt-och-vilt/inventeringsmetodik/#E876114097>

Det är Länsstyrelserna som ansvarar för att inventeringen av kungsörn genomförs varje år i respektive län ([Förordning 2009:1263](#), 8 §). Länsstyrelserna samverkar med grannlänerna i tre så kallade rovdjursförvaltningsområden (södra, mellersta och norra, se tabell 1 samt [Förordning 2009:1263](#), 2 §). Resultatet ska registreras i den med Norge gemensamma databasen Rovbase där dokumentation från alla inventeringar av stora rovdjur görs. Sedan 2020 används Rovbase för registrering av kungsörnsinventeringen i Sverige och ett arbete pågår med att registrera kungsörnsdata bakåt i tiden i Rovbase.

Resultatet 2025 har sammanställts av Naturhistoriska riksmuseet på uppdrag av Naturvårdsverket (ärendenr. NV-04430-24). Naturvårdsverket granskar och fastställer sedan resultatet enligt 9 § i [förordning 2009:1263](#).

Inventeringen ger kunskap om stammens storlek och utveckling över tid samt var kungsörn finns. Ett bra underlag är nödvändigt för att kunna bedriva en förvaltning på ett ansvarsfullt och långsiktigt hållbart sätt (Naturvårdsverket, 2013). Den ger också underlag för uppföljning av nationella och regionala mål och för ersättning till samebyar för förekomst av stora rovdjur. Även i ärenden som skogsavverkning och planering för till exempel vindkraftverk är det av stor vikt att man vet var kungsörnsrevir finns.

Mål för kungsörn

Enligt regeringens proposition om En hållbar rovdjursförvaltning ([prop. 2012/13:191](#)) är målet för kungsörnspopulationen i Sverige minst 150 lyckade häckningar och att utbredningsområdet ska vara hela landet ([bet. 2013/14:MJU7](#), [rskr. 2013/14:99](#)). Det finns inte någon uttalad övre gräns för populationen i Sverige, utan den bestäms av naturliga förutsättningar. Ansvariga myndigheter ska aktivt arbeta med åtgärder som stödjer kungsörnsstammens tillväxt och vidare utbredning samt framhålla vikten av kungsörnarnas behov av god livsmiljö.

Metodik

Inventeringen följer Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd ([NFS 2007:10](#)) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn.

Inventeringen ska göras enligt metodik som fastställts i instruktionen "[Kungsörn: Instruktion för fastställande av besatta revir och häckningar](#)" (version 3.0, ISBN 978-91-620-8914-6). Det finns även två faktablad om inventeringen, "[Kungsörn: Spelflyktsinventering och sommarkontroll](#)" (version 3.0, ISBN 978-91-620-8913-9) samt "[Kungsörn: Användning av ljudbox för att inventera häckning](#)" (version 1.1, ISBN 978-91-620-8964-1). Instruktion och faktablad revideras vid behov, aktuella versioner publiceras fortlöpande på Naturvårdsverkets hemsida.

Inventeringens utförande

Länsstyrelserna ansvarar för att inventering utförs årligen. I många län samverkar Länsstyrelsen med regionala ornitologiska föreningars kungsörnsgrupper som är organiserade i föreningen Kungsörn Sverige.

Målet är att så långt det är möjligt inventera kungsörnspopulationen i hela utbredningsområdet och att besöka alla kända revir minst en gång under häckningsperioden februari-augusti varje år.

Prioritetsordning för fältinsatser är följande:

- Besök alla kända revir som varit besatta minst ett år under den senaste tioårsperioden.
- Besök områden utanför kända revir där könsmogna örnar har observerats regelbundet.
- Övriga kända revir besöks minst en gång under en femårsperiod.

I Norrbottens län, väster om odlingsgränsen i Västerbottens län samt motsvarande fjäll och fjällnära områden i Jämtlands län är det främst Länsstyrelsens fältpersonal som inventerar kungsörn. Öster och söder därom är det till största delen de regionala kungsörnsgrupperna som sköter inventeringen.

Registrering i Rovbase

Rovbase är en svensk-norsk databas som används inom inventeringen av de stora rovdjuren. 2020 var första året som Rovbase användes för kungsörn i Sverige på nationell nivå, men några län hade börjat använda Rovbase tidigare.

I Rovbase ska spelflyktsinventeringar och bobsök registreras, samt vilka observationer som gjorts. Baserat på data från de enskilda besöken sätts efter inventeringssäsongen en slutgiltig status för reviret. Även besök där man inte gjort några observationer eller tecken på aktivitet ska registreras, då de ger värdefull information och kan användas för att uppskatta sannolikheten för att ett revir är besatt trots att man inte upptäckt detta. Det är väl känt att ett revir kan vara besatt utan att man har kunnat konstatera detta (en s.k. falsk negativ), eftersom det inte alltid lyckas att upptäcka örnnarna i ett besatt revir.

I vissa län finns en eller ett par personer i de deltagande intresseorganisationerna som har behörighet att registrera inventeringsresultaten direkt i Rovbase. I andra län lämnas uppgifterna in till Länsstyrelsen som registrerar dem. Efter inventeringsperioden är det inventeringsansvarig på Länsstyrelsen som kvalitetsgranskar registrerade inventeringsbesök och sätter årlig slutstatus på reviren och godkänner inventeringsresultatet. Den nationella koordinatören gör sedan ytterligare en kvalitetssäkring, återkopplar vid behov till Länsstyrelserna, och låser därefter posterna i Rovbase så att inga ytterligare ändringar eller tillägg kan göras. Naturvårdsverket fastställer därefter det årliga resultatet i samband med att nationella koordinatören lämnar in en slutrapport.

Sedan 2020 har prioritet varit att registrera alla revir som inventeras. Ett arbete med att lägga in historiska inventeringsdata företrädesvis för perioden 2015–2019 har också genomförts. Data som ingår i denna rapport är från inventeringssäsongen 2025.

Redovisning av revir som delas över läns- eller landsgränser

Kungsörnsrevir kan delas över läns- och/eller landsgränser. 2025 redovisades sju revir som delade mellan två län inom Sverige (se fotnot till tabell 1). Flera revir är lokaliserade nära län/landsgränser där det redan finns eller är stor möjlighet att det byggs bon på andra sidan gränsen. Det är därför

viktigt att respektive inventeringsansvariga stämmer av revir och boplatser som ligger nära administrativa gränser där det kan misstänkas att reviret är delat mellan minst två administrativa enheter.

Sverige delar ett mindre antal revir med Norge: tre revir delas mellan Dalarnas län och Norge och ett revir mellan Västerbottens län och Norge. Är reviret först upptäckt och registrerat i Norge genomförs inventeringen enligt norsk instruktion och metodik och vice versa.

Ett revir som delas med ett annat län/land räknas som 0,5 revir, och revir som delas med två andra län/land räknas som 0,33. Till exempel: i reviret som delas mellan Halland och Kronoberg konstaterades en lyckad häckning 2025. I Halland finns inga fler konstaterade revir så Halland får 0,5 revir med konstaterad lyckad häckning med flygg unge, medan det i Kronobergs län finns ytterligare ett revir med lyckad häckning med flygg unge, vilket ger Kronoberg totalt 1,5 revir med slutstatus lyckad häckning med flygg unge (se redovisning i Tabell 1).

Resultat & diskussion

Utbredning och förekomst av kungsörn i Sverige

I Rovbase fanns 993 kungsörnsrevir som anses ligga helt inom Sveriges gränser t.o.m. 2025 års inventeringssäsong. Av dessa tilldelades 960 en årspost för 2025 (historiska revir utan förekomst på senare år är exempel på revir som inte inventeras årligen och därmed inte heller tilldelas en årspost i Rovbase). Fyra revir delas med Norge och inventeras enligt norsk metodik ("ekstensiv övervakning"), varav två revir klassificerades som inventerade 2025 (översatt till svensk metodik och kriterier).

905 revir har minst en känd boplatz registrerad vilket lämnar 72 revir som endast har boplatser som är klassade som "okänd boplatz", dvs. den förmodade boplatsens läge är inte känt men observationer finns som styrker att häckning har skett i reviret. Utöver detta saknar ett okänt antal revir boplatz/boplatser då de kända har rasat. Hur många dessa är kan inte anges då status för bon som försvinner inte uppdateras systematiskt i Rovbase, men minst 22 bon har rasat under 2025. 43 nybyggda (eller tidigare okända) bon hittades 2025.

Kungsörnsrevir har registrerats i Rovbase i 18 av Sveriges 21 län. Utbredningen av kungsörn i Sverige är emellertid starkt knuten till de alpina och nordligt boreala (naturgeografiska) regionerna ovanför högsta kustlinjen. De sex nordliga länen Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland, Gävleborg och Dalarna hyser 85 % av de kända reviren. I södra Sverige återfinns den största delpopulationen på Gotland (86 registrerade revir).

Redovisning av inventeringen 2025

2025 inventerades 868 revir enligt svensk metodik (tabell 1), samt ytterligare två revir som delas med Norge och inventeras enligt norsk extensiv metodik (dessa räknas vardera som 0,5 revir i summeringen i tabell 1). 612 revir redovisades som besatta och 316 häckningar registrerades, varav 280,5 lyckades (inkluderat alla åldersklasser på unge/ungar). 33 häckningar registrerades som misslyckade. I 15 län registrerades lyckade häckningar. De flesta återfanns i Norrbottens (74) och Västerbottens (55) län. I norra rovdjursförvaltningsområdet registrerades 184 lyckade häckningar, i mellersta 41,5 och i södra 55. Årets resultat är det högsta hittills sett till både antalet besatta revir och antalet lyckade häckningar.

Bidragande orsaker till det höga antalet besatta revir och lyckade häckningar är regionalt god födotillgång samt liten påverkan av extrema väderhändelser under känsliga delar av häckningscykeln, i kombination med långsiktiga processer där populationen långsamt förefaller öka. I Västerbotten

rapporterade kungsörnsgruppen att man letat nya bon p.g.a. relativt stora snömängder, vilket resulterade i ett antal flygga ungar som upptäcktes samt några nya bon.

En viktig faktor för häckningsutfallet är födotillgången, som i norra Sverige fluktuerar starkt mellan år. Särskilt påtagliga är de cykliska svängningarna i smågnagarbestånden, som i sin tur påverkar populationsförändringar hos andra arter som skogshöns, ripor och hare. Enligt miljöövervakningen av smågnagare som utförs av SLU Umeå på uppdrag av Naturvårdsverket, var det stora geografiska skillnader under 2025 (Ecke och Hörnfeldt, 2026). I Västerbotten nådde populationscyklerna en topp Vindelns (i skogslandet) samt i Ammarnäs (fjällnära), även om tätheterna var lägre i fjällen än föregående toppår under 2000-talet. I Vålådalen/Ljungdalen (Jämtland) observerades också ett toppår med måttliga tätheter, medan gnagarpopulationerna i Stora Sjöfallet (Norrbotten) låg på låga nivåer. Detta tyder på att sorkpopulationerna i fjällregionen inte är i fas för närvarande. Från Högskolan i Innlandet rapporterades om mycket god tillgång på ripa under hösten 2024 i Norrbotten. Det är sannolikt att den goda riptillgången i Norrbotten bidragit till det höga antalet besatta revir med många lyckade häckningar och relativt sett hög kullstorlek under 2025.

Från Kungsörn Sverige rapporterades vidare att smågnagarbeståndet och skogsfågelpopulationen varit svaga några år i Västernorrland. I Dalarna gjordes bedömningen att det inte varit gott om skogshöns, och inte heller hare. I Gävleborg däremot rapporterades om bra tillgång på både hare och skogshöns, lokalt även sork. En lite ovanligare art man hittat i många bon i år i Gävleborg är mård. Från Gotland rapporterar Länsstyrelsen att kaninpopulationen minskat kraftigt på flera håll, i vissa revir saknas kaniner helt. Detta verkar dock inte påverka vare sig häckningsframgång eller överlevnad. I övrigt är födotillgången likvärdig över ön och studier av födoval med hjälp av bokameror visade på en hög andel rådjur i födoval.

Länsstyrelsen på Gotland rapporterade vidare att DNA-analyser på gotländska kungsörnar visat att populationen är isolerade från övriga populationer runt Östersjön. Den gotländska populationen bedömdes även vara inavlad, vilket kan komma att påverka framtida förvaltningsåtgärder.

Ljudboxar

2024 infördes möjligheten att använda ljudboxar i inventeringsmetodiken för att kunna konstatera lyckad häckning. Arbetsgruppen för Kungsörn tog fram ett faktablad till stöd för de som var intresserade av att använda ljudboxar. Hur många som faktiskt använt sig av ljudboxar vet vi dock inte då man inte behöver ange användningen om man faktiskt får en synobservation på unge/ungar vid senare tillfälle. I år är första gången ett län (Kalmar) konstaterat lyckad häckning med hjälp av ljudbox. Kalmar har även använt ljudboxar till hjälp för att konstatera nya eller tidigare okända revir, vilket gett ett gott resultat tillsammans med en ökad inventeringsinsats.

Tabell 1. Slutgiltig status för inventerade kungsörnsrevir i Sverige per län med kända revir 2025. Revir som delas över en administrativ gräns redovisas som fotnot till tabellen, där även slutgiltig status och tillhörande RovbaseID framgår.

	NORRA				MELLERSTA						SÖDRA									
Slutgiltig status (summa)	Norrbottn	Västerbottn	Jämtland	Västernorrland	Dalarna	Gävleborg	Värmland	Örebro	Uppsala	Västra Götaland	Södermanland	Östergötland	Jönköping	Halland	Kronoberg	Kalmar	Skåne	Gotland	Sverige	
<u>Svensk metodik</u>	BD	AC	Z	Y	W	X	S	T	C	O	D	E	F	N	G	H	M	I		
Ej inventerat revir	20	27	36	6	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	92
Reviret inventerat ej fastställt besatt	100	65	59,5	2,5	10	4	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0	4	7	257	
Besatt revir	71	61,5	21	34	32,5	16	6	2	0	0	1	3	3	0	4	2	2	37	296	
Häckning med okänt resultat	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Lyckad häckning, unge <30 dagar	3	4	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	10	
Lyckad häckning, unge 30-50 dagar	62	25	13,5	23,5	3	4	0	0	1	2	0	0	1	0	0	0	0	4	139	
Lyckad häckning, unge >50 dagar ej flygg	8	8	8	5	13	3,5	2,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	49	
Lyckad häckning, flygg unge	1	18	1	2	3	7	1	0	0	0	0	0	1	0,5	1,5	5	4	37	82	
Misslyckad häckning	8	8	2	3	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	0	33	
<u>Norsk extensiv metodik**</u>																				
Osäker häckning	0	0	0	0	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	
Häckningsförsök påvisat	0	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	
Lyckad häckning	0	0	0	0	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5	
<u>Summering</u>																				
Inventerade revir	253	191	107	70	67	36,5	10,5	2	1	3	1	3	6	0,5	11,5	7	13	86	869	
Besatta revir	153	126	47,5	67,5	57	32,5	10,5	2	1	3	1	3	5	0,5	7,5	7	9	79	612	
Lyckade häckningar	74	55	24,5	30,5	19,5	14,5	3,5	0	1	3	0	0	2	0,5	1,5	5	4	42	280,5	
Häckande par	82	64,5	26,5	33,5	24,5	16,5	4,5	0	1	3	0	0	2	0,5	3,5	5	7	42	316	
Revir besatt \geq1 gång 2021-2025	201	167	104	74	66,5	38,5	10,5	2	1	3	1	3	3	0,5	10,5	7	10	86	788,5	

Fotnot till Tabell 1:

Särskild redovisning av status för årsposter som delas mellan län/land (RovbaseID för årspost anges inom parentes).

**Norsk metodik, för beskrivning se <https://rovdatab.no/konge%C3%B8rn/instruxer.aspx>.

Revir som delas mellan län inom Sverige 2025 (7 st):

- Västerbotten / Jämtland:
 - "Besatt revir" (A427016)
- Jämtland / Västernorrland [2 revir]:
 - "Lyckad häckning, unge 30-50 dagar" (A427538)
 - "Reviret inventerat, ej fastställt besatt" (A427553)
- Dalarna / Gävleborg:
 - "Lyckad häckning, unge >50 dagar ej flygg" (A427489)
- Halland / Kronoberg:
 - "Lyckad häckning, flygg unge" (A427397)
- Jämtland / Dalarna:
 - "Besatt revir" (A427708)
- Värmland/Dalarna:
 - "Lyckad häckning, unge >50 dagar ej flygg" (A427400)

Revir som delas mellan Norge och Sverige 2025 (3st, varav 2 inventerade):

- Västerbotten / Norge:
 - "Häckningsförsök påvisat", räknad till kategorin "Misslyckad häckning" (A429035) i Tabell 1.
- Dalarna / Norge [2 revir]:
 - "Osäker häckning" översatt till "Ej inventerat revir" (A428683)
 - "Lyckad häckning" översatt till "Lyckad häckning, unge <50 dagar ej flygg" (A428684) i Tabell 1.

Besatta revir under den senaste femårsperioden

Om ett par hoppar över häckningen (till exempel om det är födobrist) och låter bli att bygga på boet så är det svårt att upptäcka att reviret ändå kan vara besatt. Ett revir kan också innehålla ett eller flera alternativbon som inte upptäckts vid inventeringarna. Resultatet för ett visst år är därmed en minimiskattning av den faktiska, men icke-observerade sanna populationsstorleken. För att få en bättre överblick över populationens storlek kan därför antalet revir som varit besatta eller där häckning (oavsett resultat) inletts över de senaste fem åren analyseras.

Av de registrerade reviren i Rovbase har 788,5 varit besatt minst en gång under perioden 2021 – 2025. Det ackumulerade antalet revir som varit besatt över de fem senaste åren är således noterbart högre än det årliga antalet besatta revir.

Ungproduktion 2025

De flesta ungar som har registrerats har en bedömd ålder på 30–50 dagar i län med många (>50) revir förutom Dalarna och Gotlands län, som skiljer sig från övriga län. Dalarna har 83 % av sina ungar i de två äldsta kategorierna och Gotland har 85 % av ungar i kategorin >50 dagar flygga.

Skillnader i ålder på ungar mellan län kan bero på förutsättningarna man har för inventeringen. I Norrbottens län (och även delar av Västerbottens och Jämtlands län) görs inventeringen till stor del med helikopter, och man har bara möjlighet att göra detta en gång. Det medför att de flesta ungar hamnar i kategorin 30–50 dagar gamla eftersom det är då inventeringen görs.

Tabell 2. Antal registrerade ungar av Kungsörn i Sverige 2025.

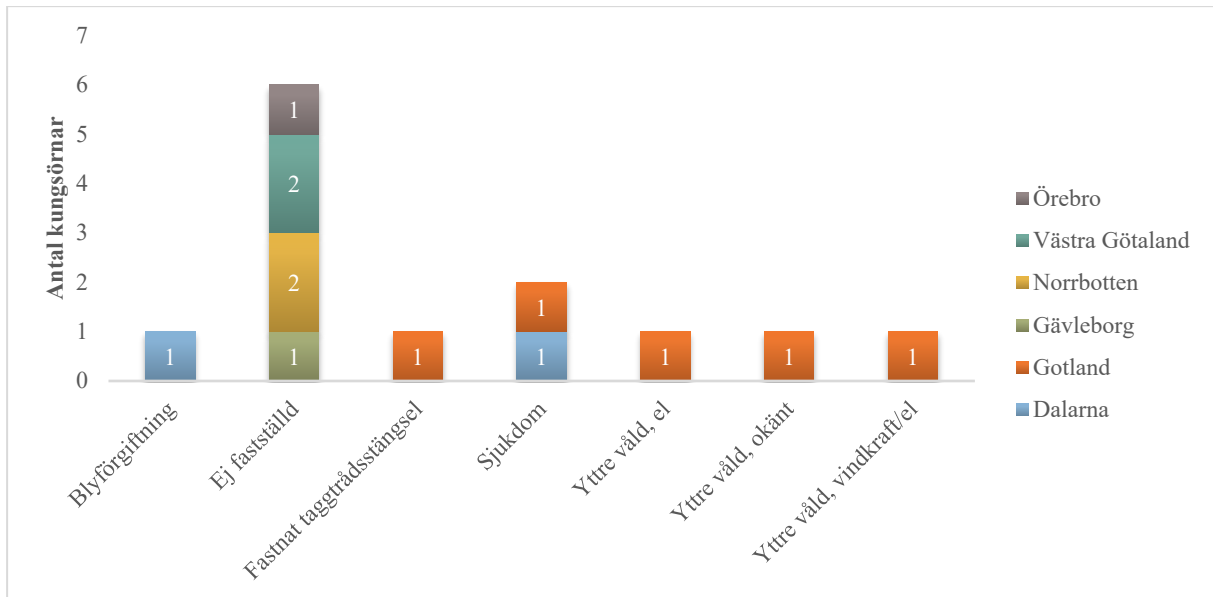
Län	Ungar <30 dagar	Ungar 30-50 dagar	Ungar >50 dagar ej flygga	Ungar >50 dagar flygga	Totalt antal ungar
Norrbottnen	3	92	8	1	104
Västerbotten	5	30	9	18	62
Jämtland	2	14,5	10	1	27,5
Västernorrland	0	26,5	7	2	35,5
Dalarna	0	4	17	3,5	24,5
Gävleborg	0	5	5	7	17
Uppsala	0	1	0	0	1
Värmland	0	0	3	2	5
Västra Götaland	1	2	0	0	3
Jönköping	0	1	0	1	2
Kronoberg	0	0	0	1,5	1,5
Halland	0	0	0	0,5	0,5
Kalmar	0	0	0	7	7
Skåne	0	0	0	5	5
Gotland	0	6	2	44	52
Totalt antal ungar	11	182	61	93,5	347,5

Totalt sett registrerades 280,5 kullar och 347,5 ungar, vilket är ca 100 ungar fler än 2024. Det är det högsta antalet hittills, enda gången som antalet ungar överstigit 300 tidigare var 2019 och 2022 då 332 ungar registrerades. Samtliga ungar i kullen kunde observeras för 172,5 kullar medan antalet ungar var osäkert för 108 kullar. Genomsnittlig kullstorlek i de kullar där samtliga ungar observerats var 1,32 per lyckad häckning (118,5 kullar med en unge, 53 kullar med två ungar och en kull med tre ungar). De 108 kullar där det var osäkert om samtliga ungar hade observerats hade en något lägre genomsnittlig kullstorlek på 1,11 (en unge observerad i 96 fall och 12 kullar med två observerade ungar).

Registrerade döda kungsörnar 2025

13 döda ungar registrerades i samband med inventeringen under 2025. Fem från Västerbotten, tre från Gävleborg och en från vardera Värmland, Dalarna, Kronoberg, Jämtland och Västernorrland. Åtta av ungarna var från dubbelkull (tre i Gävleborg, två i Västerbotten, och en vardera i Värmland, Dalarna och Jämtland). I Västerbotten var två av ungarna från enkelkullar och det var även de döda ungarna från Västernorrland och Kronoberg. I Västerbotten hittades en död unge i slutet av juli och där vet man inte om det funnits fler ungar. När det gäller vid vilken ålder dessa ungar dött finns ingen uppgift på fem av dem, fyra var under 30 dagar och fyra 30 – 50 dagar. Vi har inga uppgifter om dödsorsak på majoriteten av dem, men en unge från Västerbotten togs av en havsörn. I boet hade man satt en kamera då man sökte orsak till det dåliga häckningsresultatet i det aktuella reviret. Ungen från Dalarna hade fastnat i en grenklyka.

I övrigt finns 12 kungsörnar registrerade i Rovbase med dödsdatum under 2025 (Figur 1). Kungsörnar skickas inte alltid skyndsamt till Naturhistoriska Riksmuseet eller Statens Veterinärmedicinska Anstalt utan kan bli liggande i frysboxar hos polisen under längre tid. Detta gör att det är svårt att redovisa exakta siffror på antal döda, upphittade och dessutom inlämnade kungsörnar ett givet år.

Figur 1. Fördelning av dödsorsaker för de 13 kungsörnar inlämnade till NRM och SVA under 2025. För 6 örnar kunde inte dödsorsaken fastställas.

Av de fem kungsörnar som röntgats har inte metall setts i någon. Ingen var positiv för fågelinfluensa av de fem som testades. Att inte alla röntgas eller provtas för till exempel fågelinfluensa beror på att det i en del fall endast är rester av djuret som hittas eller att kroppen är i för dåligt skick för vidare provtagning och analys. I fyra fall har inte kroppen/resterna skickats in. Endast en kungsörn analyserades med avseende på förhöjda blyvärden och det beror på att analys av blyhalter endast görs vid misstanke om blyförgiftning. Detta innebär högst sannolikt att betydelsen av blyförgiftning som direkt eller bakomliggande dödsorsak systematiskt underskattas.

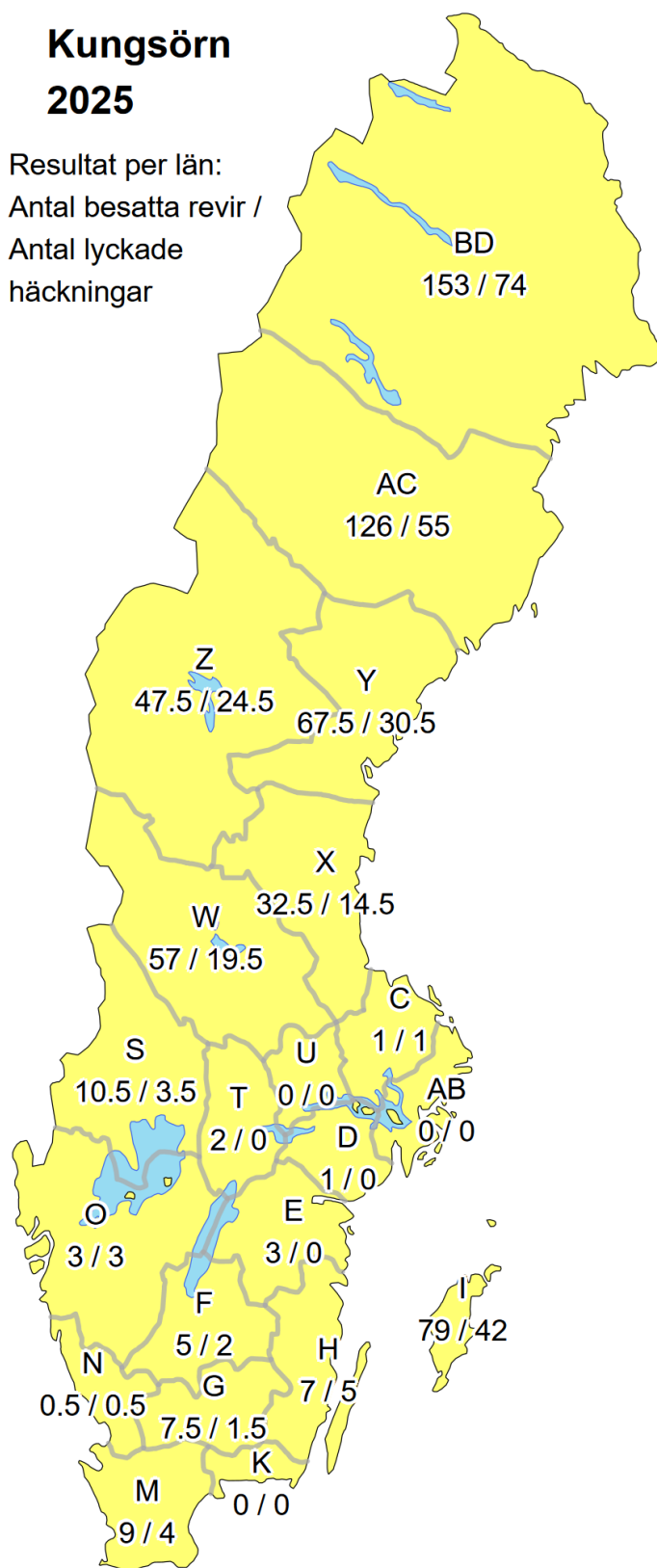
Kungsörn 2025

Resultat per län:

Antal besatta revir /

Antal lyckade

häckningar

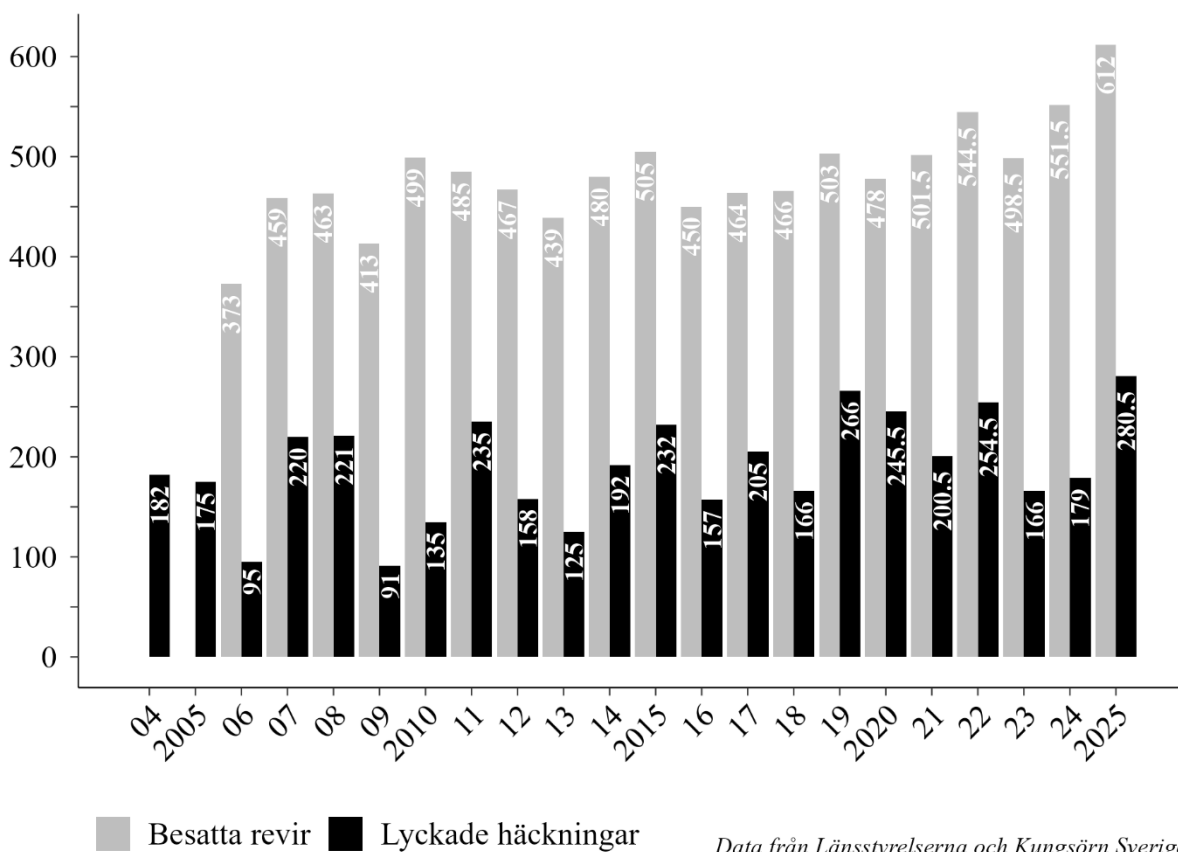

Figur 2. Länsvis fördelning av besatta revir och antal lyckade häckningar (alla åldersklasser av boungar inkluderade) hos kungsörn i Sverige 2025. Tre län saknade dokumenterade kungsörnsrevir 2025 (Blekinge, Västmanland och Stockholm). Se även tabell 1 och metodavsnittet "Redovisning av revir som delas över läns- eller landsgränser" där beräkningsmodell för revir som delas över läns- eller landsgränser redovisas.

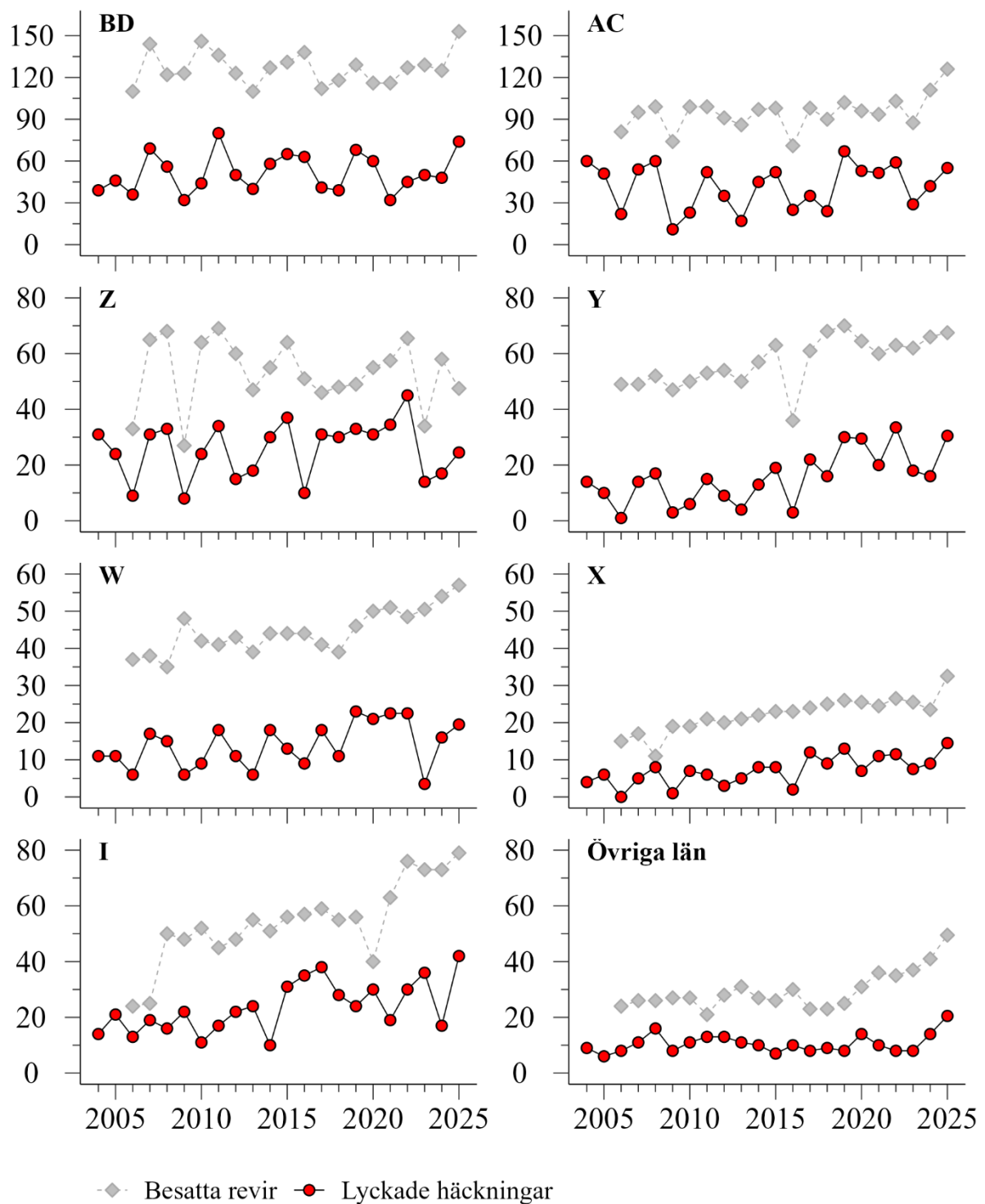
Långsiktiga nationella och regionala trender

Kungsörnsinventeringen utförs över stora ytor och kunskapsläget ökar med tiden. Antalet kända revir ackumuleras fortlöpande, men det finns stora variationer mellan år beträffande besatta revir och lyckade häckningar (figur 3 och 4). Sedan 2013 har antalet besatta revir årligen varit minst 450. Antalet besatta revir konstaterades 2025 för första gången vara över 600. Antalet observerade besatta revir på nationell nivå har under de senaste två decennierna ökat på ett statistiskt signifikant sätt. En motsvarande statistiskt säkerställd positiv trend över tid föreligger även för antalet lyckade häckningar på nationell nivå. Att det observerade antalet besatta revir visar en positiv trend i Sverige behöver dock inte nödvändigtvis betyda en faktisk populationsökning, utan kan till exempel orsakas av långsiktiga förändringar i inventeringsmetodik och att fler revir med lång historik först upptäckts på senare år.

Under de senaste femton åren (2006–2025) var det genomsnittliga antalet konstaterade lyckade häckningar per år 204 (95% konfidensintervall 179–230). Antalet lyckade häckningar har varit högre än det nationella målet (150 lyckade häckningar) under samtliga år i denna period förutom 2013 (figur 3).

Figur 3. Antal besatta revir och lyckade häckningar hos kungsörn i Sverige (inklusive revir som delas med Norge). Data från 2005–2019 sammanställt ur årliga inventeringsrapporter från Viltskadecenter och Naturhistoriska riksmuseet, data från 2020–2025 baserat på inventeringsdata registrerade i Rovbase.

Figur 4. Tidsserier över antalet besatta revir och lyckade häckningar hos kungsörn 2006–2025 i Sverige. Resultaten redovisas länsvis för de sju län som utgör kärnpopulationen i landet. De län i södra Sverige som har relativt glea förekomster av kungsörn jämfört med kärnområdet har summerats längst ned till höger i figuren. Notera att skalan på y-axlarna (som visar antal revir) skiljer sig mellan de olika länen.

De länsvisa tidsserierna (figur 4) karaktäriseras av stor variation i antalet lyckade häckningar över tid. I Norrlandsläna dominerade ett cykliskt mönster som var tydligt geografiskt synkroniserat fram till ca 2015 och väl sammanfallande med svängningar i smånagarbestånden. Därefter förändrades mönstret (Norrbottnen undantaget) så tillvida att antalet lyckade häckningar under flera år låg på relativt höga nivåer utan typiska bottenår, samtidigt som den storskaliga geografiska

synkroniseringen i häckningsframgång försvagades. De senaste åren finns det dock tendenser till en återgång till ett mönster som mer liknar det som var rådande 2004-ca 2015. På Gotland har också antalet lyckade häckningar fluktuerat under den senaste 20-årsperioden vilket antagligen också är kopplat till födotillgång men kopplat till andra bytesarter än i de nordliga länen. I figur 4 framgår också att såväl antalet besatta revir som antalet lyckade häckningar ökar i flera län även om mönstret inte är genomgående.

Referenser

Ecke, F. och Hörnfeldt, B. (2026) Miljöövervakning av smågnagare. URL: <http://www.slu.se/mo-smagnagare>. Läst 2026-03-31.

Naturvårdsverket 2013. Nationell förvaltningsplan för kungsörn 2013–2017. Rapport 8649. Naturvårdsverket, Stockholm.